

Kasvun ja oppimisen lautakunta 12.11.2025 § 283

§ 283

Suomenkielisten lukioden aloituspaikkamäärien hyväksyminen lukuvuodeksi 2026–2027

Valmistelijat / lisätiedot:
Turpeinen Jaakko

etunimi.sukunimi@espoo.fi
Puhelinnumero 09 816 21

Päätösehdotus

Esittelijä
Toisen asteen koulutuksen johtaja Erma Tapio

Kasvun ja oppimisen lautakunta

1
hyväksyy lukioden aloituspaikkojen enimmäismäärät lukuvuodelle 2026–2027 seuraavasti:

- Espoon yhteislyseo, 275 aloituspaikkaa
- Espoonlahden lukio, 216 aloituspaikkaa
- Etelä-Tapiolan lukio, 190 aloituspaikkaa, joista IB-linjalle 50
- Haukilahden lukio, 195 aloituspaikkaa, joista urheilulinjalle 75
- Kuninkaantien lukio, 230 aloituspaikkaa
- Leppävaaran lukio, 256 aloituspaikkaa, joista urheilulinjalle 75
- Matinkylän lukio, 295 aloituspaikkaa, joista kuvataidelinjalle 25
- Otaniemen lukio, 416 aloituspaikkaa, joista matematiikka- ja luonnontiedelukioon 72 ja 25 teatterin ja median linjalle
- Tapiolan lukio, 160 aloituspaikkaa, joista musiikkilukioon 30
- Viherlaakson lukio, 180 aloituspaikkaa, joista kuvataidelinjalle 25

Yhteensä 2413 aloituspaikkaa.

2
hyväksyy, että edellä mainitun IB-koulutuksen 50 aloituspaikasta enintään kahdeksan (8) voidaan täyttää harkintaan perustuvassa valinnassa.

3
vahvistaa lukioon pääsyn edellytykseksi Espoossa lukuaineiden tai painotetun keskiarvon vähintään 7,00.

4
antaa lukion rehtoreille oikeuden päättää Espooseen muuttavien tai lukiota vaihtavien hakijoiden hyväksymisestä ylipaikoille.

Käsittely

Puheenjohtaja Laiho teki Peltoniemen, Wallsin, Lievosen sekä Kokon kannattamana seuraavan lisäsehdotuksen:

"Lautakunta edellyttää, että lisääntyvän oppilasmäärän tarvitsemat lisätilat Kuninkaantien lukiossa varmistetaan ja mahdolliset tarvittavat muutostyöt

ajoitetaan niin, että opetuksen tarvitsemat tilat ovat käytössä lukuvuoden 2026–2027 alkaessa.”

Puheenjohtaja Laiho teki Peltoniemen, Wallsin, Lievosen, Pesosen sekä Kokon kannattamana seuraavan lisäysehdotuksen:

”Lautakunta edellyttää, että lisättyjen lukiopaikkojen vaatimat tila- ja opetusresurssit turvataan.”

Walls teki Kokon sekä Peltoniemen kannattamana seuraavan lisäysehdotuksen:

”Lautakunta toivoo, että toimiala seuraa, arvioi ja tuo lautakunnalle kehittämistoimenpiteitä, jotta Tuva- koulutuksessa tapahtuvat opiskelijoiden siirrot toisiin oppilaitoksiin voitaisiin minimoida sekä siirtymäaika, jonka nuori joutuu odottamaan uutta opiskelupaikkaa, olisi mahdollisimman lyhyt. Lautakunta korostaa, että yhteistyö toisen asteen oppilaitosten kanssa olisi mahdollisimman tiivistä.”

Keskustelun päätyttyä puheenjohtaja Laiho tiedusteli, voidaanko puheenjohtajan lisäysehdotus yksimielisesti hyväksyä. Koska sitä ei vastustettu, puheenjohtaja totesi sen tulleen yksimielisesti hyväksytyksi.

Puheenjohtaja tiedusteli, voidaanko puheenjohtajan toinen lisäysehdotus yksimielisesti hyväksyä. Koska sitä ei vastustettu, puheenjohtaja totesi sen tulleen yksimielisesti hyväksytyksi.

Puheenjohtaja tiedusteli, voidaanko Wallsin lisäysehdotus yksimielisesti hyväksyä. Koska sitä ei vastustettu, puheenjohtaja totesi sen tulleen yksimielisesti hyväksytyksi.

Päätös

Kasvun ja oppimisen lautakunta

1

hyväksyi lukioden aloituspaikkojen enimmäismäärät lukuvuodelle 2026–2027 seuraavasti:

- Espoon yhteislyseo, 275 aloituspaikkaa
- Espoonlahden lukio, 216 aloituspaikkaa
- Etelä-Tapiolan lukio, 190 aloituspaikkaa, joista IB-linjalle 50
- Haukilahden lukio, 195 aloituspaikkaa, joista urheilulinjalle 75
- Kuninkaantien lukio, 230 aloituspaikkaa
- Leppävaaran lukio, 256 aloituspaikkaa, joista urheilulinjalle 75
- Matinkylän lukio, 295 aloituspaikkaa, joista kuvataidelinjalle 25
- Otaniemen lukio, 416 aloituspaikkaa, joista matematiikka- ja luonnontiedelukioon 72 ja 25 teatterin ja median linjalle

- Tapiolan lukio, 160 aloituspaikkaa, joista musiikkilukioon 30
- Viherlaakson lukio, 180 aloituspaikkaa, joista kuvataidelinjalle 25

Yhteensä 2413 aloituspaikkaa.

2

hyväksyi, että edellä mainitun IB-koulutuksen 50 aloituspaikasta enintään kahdeksan (8) voidaan täyttää harkintaan perustuvassa valinnassa.

3

vahvisti lukioon pääsyn edellytykseksi Espoossa lukuaineiden tai painotetun keskiarvon vähintään 7,00.

4

antoi lukion rehtoreille oikeuden päättää Espooseen muuttavien tai lukiota vaihtavien hakijoiden hyväksymisestä ylipaikoille.

Lisäksi lautakunta edellytti, että:

- Lisääntyvän oppilasmäärän tarvitsemat lisätilat Kuninkaantien lukiossa varmistetaan ja mahdolliset tarvittavat muutostyöt ajoitetaan niin, että opetuksen tarvitsemat tilat ovat käytössä lukuvuoden 2026–2027 alkaessa.
- Lisättyjen lukiopaikkojen vaatimat tila- ja opetusresurssit turvataan.

Lisäksi lautakunta toivoi, että toimiala seuraa, arvioi ja tuo lautakunnalle kehittämistoimenpiteitä, jotta Tuva- koulutuksessa tapahtuvat opiskelijoiden siirrot toisiin oppilaitoksiin voitaisiin minimoida sekä

siirtymäaika, jonka nuori joutuu odottamaan uutta opiskelupaikkaa, olisi mahdollisimman lyhyt. Lautakunta korostaa, että yhteistyö toisen asteen oppilaitosten kanssa olisi mahdollisimman tiivistä.

Selostus

Aloituspaikat, ensisijaisten hakijoiden määrä ja alimmat sisäänpääsykeskiarvot vuonna 2025

Aloituspaikkoja varattiin lukuvuodelle 2025–2026 Kasvun ja oppimisen lautakunnan päätöksen (27.11.2024, § 213) mukaisesti 66,3 prosentille peruskoulun päättävästä ikäluokasta. Lukuvuodelle 2024–2025 aloituspaikkoja varattiin niin ikään 66,3 prosentille ikäluokasta.

Espoon ruotsinkielisessä Mattlidens gymnasiumissa varattiin lukuvuodelle 2025–2026 200 aloituspaikkaa yleislukioon ja 50 paikkaa IB-tutkintoon johtavaan koulutukseen. Kauniaisten ruotsinkieliseen lukiokoulutukseen (Gymnasiet Grankulla) varattiin 97 aloituspaikkaa.

Kevään 2025 yhteishaussa ensisijaisten hakijoiden määrä pysyi edellisvuoden tasolla. Espoon kaupungin suomenkielisiin lukioihin oli yhteensä 2599 ensisijaista hakijaa (2024: 2615, 2023: 2353). Ensisijaisten hakijoiden määrä suhteessa aloituspaikkoihin oli 1,21, kun se edeltävänä vuonna oli 1,23.

Keväällä 2025 alin lukioon vaadittava sisäänpääsykeskiarvo oli 7,75 (2024: 7,67, 2023: 7,45). Alimmat sisäänpääsykeskiarvot vaihtelevat vuosittain riippuen muun muassa ensisijaisten hakijoiden määrästä, aloituspaikkojen kokonaismäärästä, ulkopaikkakuntalaisten hakijoiden määrästä sekä perusopetuksen keskiarvojen keskiarvoista.

Espoon kaupungin suomenkielisen peruskoulun keväällä 2025 päättävistä 74 % (76 % vuonna 2024) valitsi ensisijaiseksi hakutoiveekseen lukiokoulutuksen. Valtakunnallisesti lukiokoulutukseen ensisijaisesti hakevia on keskimäärin 54 %.

Ehdotettu aloituspaikkojen kokonaismäärä

Keväällä 2026 Espoon kaupungin suomenkielisissä peruskouluissa ja Kauniaisissa päättää peruskoulun yhdeksännen luokan arviolta 3742 oppilasta (Espoo 3631 ja Kauniainen 111). Peruskoulun päättävä ikäluokka on jopa 395 oppilaan verran edellisvuotta suurempi, kun edellisvuonna kasvu oli 40. Tutkintokoulutukseen valmistavasta koulutuksesta (Tuva) valmistuvia huomioidaan ikäluokan kokonaismäärässä 100.

Ikäluokan koko olisi näin ollen 3842. Lukuvuodelle 2026–2027 aloituspaikkoja Espoossa ja Kauniaisissa varattaisiin 2547, joista Espoon osuus olisi 2413 ja Kauniaisten osuus 134 (Kauniaisten suomenkielinen kasvatus- ja koulutusvaliokunta päätti aloituspaikoista 17.9.2025). Aloituspaikkojen absoluuttinen määrä lisääntyisi edellisvuoteen verrattuna 262 paikalla.

Peruskoulun päättävien nuorten määrän ennustetaan pysyvän korkealla tasolla koko 2020-luvun ollen Espoossa vuonna 2029 lähes 3800.

Päätösehdotuksessa esitetään, että vuonna 2025 lukiopaikkoja tarjotaan edellisvuoden tapaan 66,3 %:lle peruskoulun päättävästä ikäluokasta. Ikäluokan kokonaismäärään on laskettu mukaan 100 Tuva-koulutuksen päättävää opiskelijaa.

Päätöksenteon avoimuuden sekä hakijoiden oikeusturvan kannalta on perusteltua määritellä etukäteen, kuinka monta hakijaa IB-koulutukseen voidaan enintään ottaa harkintaan perustuvassa valinnassa.

Edellä mainittujen aloituspaikkojen lisäksi Espoon Steinerkoulun lukiossa on 34 aloituspaikkaa. Lisäksi suomenkieliset nuoret voivat hakeutua Espoossa myös Mattlidens gymnasiumiin, jossa IB-linja tarjoaa 50 aloituspaikkaa. Osa espoolaisista hakeutuu vuosittain myös esimerkiksi Helsingin ja Kirkkonummen lukioihin.

Espoon suomenkielisten lukioden opiskelijamäärä syksyllä 2025 on 6789 (2024: 6740, 2023: 6533, 2022: 6198). Ehdotetun aloituspaikkamäärän perusteella opiskelijamäärän arvioidaan syksyllä 2026 olevan 7224.

Lisättäessä lukioden aloituspaikkoja on erittäin tärkeää huomioida kasvava lisätilojen tarve kasvavalle opiskelijamäärälle.

Lukiokohtaiset aloituspaikat ja päätöksen valmistelu

Esityksen mukaisesti lukioden aloituspaikkoja Espoossa olisi vuonna 2026 yhteensä 262 enemmän kuin vuonna 2025. Lisäyksen kohdentaminen ja aloituspaikkojen jakautuminen lukioden välillä on valmisteltu lukiokoulutuksen johtoryhmässä yhdessä lukiorehtoreiden kanssa. Valmistelussa on otettu huomioon mahdollisuuksien mukaan rehtoreiden toiveet ja toiminnan tarkoituksenmukaisuus. Samassa kiinteistössä toimivan yläkoulun mahtuminen on huomioitu samoin kuin peruskorjaukset ja niiden väistöilajärjestelyt.

Aloituspaikkojen kokonaismäärää koskevasta päätösehdotuksesta on tiedotettu myös Espoon seudun koulutuskuntayhtymä Omniaa.

Alin vaadittava keskiarvo

Opiskelijat valitaan lukioon lukuaineiden tai painotetun keskiarvon mukaisessa järjestyksessä, ja lukioon pääsyn edellytykseksi esitetään vähintään lukuaineiden keskiarvoa tai painotettua keskiarvoa 7,00. Painotettu keskiarvo liittyy niihin lukioihin, joissa noudatetaan opetussuunnitelmaa, jossa painotetaan yhtä tai useampaa oppiainetta. Valintaperusteista ja niiden painottamisesta opiskelijavalinnassa säädetään opetus- ja kulttuuriministeriön asetuksessa 838/2021. Asetuksen mukaan voidaan lukuaineiden keskiarvoa laskettaessa ottaa huomioon painotettujen oppiaineiden arvosanat koulutuksen järjestäjän päättämällä tavalla. Näin ollen alin keskiarvoraja ei perustu yksinomaan lukuaineisiin vaan myös mahdollisiin painotettuihin aineisiin.

Erityislukioden sekä lukioden linjojen valintakriteereistä Kasvun ja oppimisen lautakunta on päättänyt erikseen.

Oppivelvollisuuden laajentaminen

Oppivelvollisuuden laajentamiseen liittyvä lainsäädäntö astui voimaan vuonna 2021. Peruskoulun päättävillä oppivelvollisilla on velvollisuus hakeutua koulutukseen ja perusopetuksen järjestäjän ja/tai asuinkunnan

tulee huolehtia siitä, että kaikki perusopetuksen päättävät aloittavat perusopetuksen jälkeiset opinnot. Mikäli nuori ei saa paikkaa toisen asteen koulutuksesta, tulee hänelle viime kädessä osoittaa paikka tutkintokoulutukseen valmentavasta koulutuksesta (Tuva) tai työhön ja itsenäiseen elämään valmentavasta koulutuksesta (Telma).

Tuva-koulutus ja tutustuminen lukio-opintoihin

Espoossa koulutuskuntayhtymä Omnia aloitti Tuva-koulutuksen järjestämisen elokuussa 2022.

Tuva-koulutuksessa oppivelvolliset saavat valmiuksia ja/tai ohjauksellista tukea siirtyäkseen lukiokoulutukseen tai ammatilliseen koulutukseen. Lukuvuonna 2025–2026 Espoon suomenkielisissä lukioissa on pilotoitu mallia, jossa tuva-opiskelijat ovat päässeet tutustumaan lukio-opintoihin päivälukioissa. Erinomaisten kokemusten myötä yhteistyömallia halutaan jatkaa myös lukuvuonna 2026–2027.

Ammattiopisto Live järjestää Espoossa Tuva- ja Telma-koulutusta nuorille, joilla on vaativan erityisen tuen tarpeita.

Lukiokoulutuksen kustannukset ja aloituspaikkojen kustannusvaikutus

Lukiokoulutuksen rahoitus perustuu kunnille maksettavaan yksikköhintaperusteiseen valtionosuusrahoitukseen sekä laissa määriteltyn kuntien omarahoitusosuuteen. Espoon kaupungin saama valtionosuusrahoituksen yksikköhinta on 7 974 €/opiskelija vuonna 2025. Espoon suomenkielisten lukioden kustannukset ovat noin 6 816 €/opiskelija vuoden 2025 talousarviossa ilman tilakustannuksia (10 051 €/opiskelija tilakustannukset mukaan luettuna).

Päätöshistoria

Liitteet

- 1 Espoon kaupungin suomenkielisten lukioden ehdotettu aloituspaikkamäärä 2026

Oheismateriaali

Tiedoksi